Regionledningskontoret
Margareta Fridh

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-01-28

KHN 2021-0031

Klimat- och
hållbarhetsnämnden

Verksamhetsberättelse 2021 för klimat- och hållbarhetsnämnden

Regionledningskontorets förslag till beslut

Klimat- och hållbarhetsnämnden beslutar följande.

> Verksamhetsberättelse 2021 för klimat- och hållbarhetsnämnden godkänns.

Sammanfattning

Klimat- och hållbarhetsnämnden började sitt arbete efter den 1 juli 2021 och sammanträdde första gången den 26 augusti 2021. Verksamhetsplan för 2022 för den nya nämnden (KHN 2021-0030) beslutades den 15 december 2021.

Nämndens utfall för perioden uppgår till -0,8 miljoner kronor, vilket avviker negativt mot plan 2021. Främsta orsaken till resultatet är att självkostnaderna för administration i förvaltningsstödet från regionstyrelsen är högre än beräknat när nämnden bildades. Utfallet för klimat- och hållbarhetsnämndens investeringar är noll kronor, vilket är enligt plan. Pandemirelaterade merkostnader för perioden uppgår till noll kronor.

De ekonomiska och verksamhetsmässiga effekterna av pandemin bedöms prägla också kommande år.

Bakgrund

Klimat- och hållbarhetsnämnden ska avge en verksamhetsberättelse per den 31 december 2021. Verksamhetsberättelsen omfattar nämndens arbete med mål och måluppfyllelse, ekonomi samt väsentliga personalhändelser sedan den 1 juli 2021. Därutöver innehåller rapporten uppgifter om pandemins effekter på klimat- och hållbarhetsnämndens ekonomi.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Förvaltningschefens kommentar

Nämndens första halvår har präglats av beslut om nya styrdokument samt långsiktiga mål för hållbarhet för Region Stockholm, liksom lanseringen av Klimatarena Stockholm. De nya styrdokumenten och långsiktiga målen skapar förutsättningar för ett samlat hållbarhetsarbete i Region Stockholm som integrerar den sociala, miljömässiga och ekonomiska dimensionen av hållbarhet.

Övergripande om klimat- och hållbarhetsnämnden

Verksamhetsfakta

Regionfullmäktige beslutade i november 2020 att en nämnd för miljö, hållbarhet och klimat, klimat- och hållbarhetsnämnden, skulle inrättas i Region Stockholm från den 1 juli 2021 (RS 2019-1079). Klimat- och hållbarhetsnämnden hade sitt första sammanträde den 26 augusti 2021.

Regionstyrelsens tidigare uppgift att leda, stödja och samordna Region Stockholms strategiska och långsiktiga hållbarhetsarbete har övergått till klimat- och hållbarhetsnämnden. Hållbarhetsarbetet inkluderar frågor gällande miljö, klimat och social hållbarhet inom Region Stockholm samt regionalt klimatarbete genom klimatfärdplanen (RS 2021-0083).

Regionledningskontoret är förvaltningsorganisation för klimat- och hållbarhetsnämnden.[1] Nämnden köper förvaltningsstöd av regionstyrelsen.

Ledning, styrning och uppföljning

Klimat och hållbarnhetsnämnden planerar, genomför, följer upp och analyserar sin och koncernens verksamhet i enlighet med policyn Integrerad ledning och styrning av Region Stockholm, ILS (RS 2020-0740).

Sedan nämndens bildande har det ekonomiska utfallet följts upp enligt plan. Mål och uppdrag följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Verksamhetsförändringar

Regionfullmäktige beslutade i november 2020 att en nämnd för miljö, hållbarhet och klimat, klimat- och hållbarhetsnämnden, skulle inrättas i Region Stockholm från den 1 juli 2021 (RS 2019-1079). Vid samma tillfälle

[1] I november 2020 beslutade regionfullmäktige att inrätta en gemensam förvaltning för stöd till regionstyrelsen, tillväxt- och regionplanenämnden och klimat- och hållbarhetsnämnden (RS 2019–1079).

beslutades att regionledningskontoret från den 1 april ska fungera som gemensam förvaltning för stöd till regionstyrelsen, tillväxt- och regionplanenämnden, samt från den 1 juli för klimat- och hållbarhetsnämnden. Inga ytterligare verksamhetsförändringar har skett under året.

Väsentliga händelser

Sedan sitt bildande har klimat- och hållbarhetsnämnden arbetat med framtagandet av nya styrdokument för hållbarhet. I september godkände nämnden Hållbarhetspolicy för Region Stockholm (RS 2019-0857, KHN 2021-0010) samt Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm (RS 2020-0779, KHN 2021-0009), som sedan antogs av regionfullmäktige den 7 december 2021. I beslut om budget 2022 för Region Stockholm fastställdes också långsiktiga mål för hållbarhet för Region Stockholm (RS 2020-0775).

Den 1 december 2021 lanserades Klimatarena Stockholm, en ny samverkansplattform som ska bidra till att öka takten på länets klimatomställning. Klimatarena Stockholm är ett gemensamt initiativ av Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län, och ska vara en mötespunkt för länets klimatarbete. Ambitionen är att länets företag, organisationer, kommuner och akademi ska arbeta tillsammans på ett strukturerat sätt, inventera pågående initiativ, öka sina kunskaper, få stöd och inspiration och hitta nya samarbetsformer för länets klimatomställning (KHN 2021-0008).

Inom ramen för projektet Fossilfritt 2030 ska en plattform för hållbart resande startas hos kommunalförbundet Storsthlm.[2] Region Stockholm kommer att delta i arbetet, bland annat genom att bidra till en långsiktig struktur för regional samordning inom hållbart resande och kampanjer för att öka cykling. Deltagandet kommer att samordnas med Klimatarena Stockholm och tillväxt- och regionplanenämndens cykelkansli (KHN 2021-0008).

Nämnden har under hösten bedrivit ett arbete inom social hållbarhet, med fokus på insatser för nationella minoriteter, HBTQ, barnrätt, jämställdhet och jämlikhet. Exempelvis har vägledningen Delaktighet för personer med funktionsnedsättning (RS 2021-0187) tagits fram, två utbildningar för barnrättsombud genomförts, liksom en språksatsning på de nationella

[2] Projektet Fossilfritt 2030 drivs av BioDriv Öst och genomförs i sex län. I projektet deltar fem regioner, sex länsstyrelser och ett fyrtiotal kommuner. Projektet finansieras av Europeiska socialfonden.

minoritetsspråken med barnböcker till vårdcentraler, BVC och Folktandvården. Inom miljöområdet har nämnden genomfört ett flertal aktiviteter, exempelvis avseende hållbara inköp och upphandlingar samt genomförandet av Region Stockholms miljöprogram 2017–2021 (LS 2015-0092).

Ledningens åtgärder

Klimat- och hållbarhetsnämnden har noga följt utvecklingen i samhället avseende den pågående pandemin och anpassat sin verksamhet till rådande rekommendationer.

Nämnden har under hösten också arbetat aktivt med att minska de administrativa kostnaderna, exempelvis genom att löpande identifiera effektivare arbetssätt och genomföra prioriteringar i verksamheten.

I övrigt har inte nämnden under perioden haft anledning att vidta några särskilda åtgärder.

Uppföljning av regionfullmäktiges mål

I Region Stockholms budget fastställer regionfullmäktige mål och indikatorer som mäter måluppfyllelsen. Klimat- och hållbarhetsnämnden bidrar till att Region Stockholms mål uppfylls. Till målen har regionfullmäktige och regionstyrelsen beslutat om uppdrag som syftar till att stödja måluppfyllelsen.

Klimat- och hållbarhetsnämnden kommenterar målen utifrån årets arbete med indikatorer och uppdrag, och övrigt arbete som under året har genomförts i syfte att nå måluppfyllelse. Nämnden mäter inga indikatorer för 2021 och därför görs ingen bedömning av måluppfyllelse.

Symboler status uppdrag

Klart ✔ Pågår med avvikelse ❗ Pågår ▶ Ej påbörjat –

En hållbar regional utveckling

Klimat- och hållbarhetsnämnden ansvarar för genomförande och uppföljning av klimatfärdplanen och för framtagande, genomförande och uppföljning av Region Stockholms hållbarhetspolicy och -strategi. Nämnden ska också stödja och följa Region Stockholms nämnders och bolags arbete med miljö- och klimatfrågor, genom samverkan med kommuner, näringsliv, organisationer bidra till Stockholmsregionens klimatarbete samt stödja det regionala arbetet med frågor om hållbar energi, energieffektivisering och miljöteknik.

Region Stockholms klimatpåverkan ska minska

Under det första halvåret 2021 har regionstyrelsen ansvarat för uppdraget att införa incitament för nämnder och bolag att gynna klimatvänliga alternativ. Uppdraget har delvis hanterats inom en utredning om klimatkompensation och klimatväxling för tjänsteresor. Sammantaget har regionledningskontoret gjort bedömningen att målstyrning, tydliga riktlinjer avseende val av färdmedel samt förbättrade förutsättningar för resfria möten och konferenser är effektiva styrmedel för att uppnå minskad klimatpåverkan från tjänsteresor. Uppdraget har övertagits av klimat- och hållbarhetsnämnden, i samband med nämndens bildande. Inom utredningen hanteras frågorna om möjlighet att stimulera energieffektiviseringsåtgärder samt om möjlighet att stimulera val av miljövänligare produkter vid inköp. Uppdraget kopplas till genomförandet av Region Stockholms hållbarhetsstrategi (RS 2020-0779) och genomförs huvudsakligen under 2022.

Vidare har uppdraget att ta fram mätetal, handlingsplan och riktlinjer för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor övergått till klimat- och hållbarhetsnämnden från regionstyrelsen i och med nämndens bildande. Mätetal för klimatpåverkan från tjänsteresor finns i form av indikator och målvärde i Region Stockholms budget 2022. Regionledningskontoret har också reviderat Region Stockholms riktlinjer för resor och möten i tjänsten (LS 2015-1341), i syfte att minska klimatpåverkan från tjänsteresor. Den reviderade riktlinjen (RS 2020-0784) beslutades av regionfullmäktige i samband med budget 2022. Genom detta beslut bedöms uppdraget vara genomfört.

Uppdrag	Beslutat av	År	Status
Införa ekonomiska incitament för att gynna mer klimatvänliga alternativ	Regionfullmäktige	2019	▶
Ta fram mätetal, handlingsplan och riktlinjer på koncernövergripande nivå för att minska klimatpåverkan från tjänsteresor	Regionstyrelsen	2018	✔

Region Stockholms miljöpåverkan ska minska

Klimat- och hållbarhetsnämnden har under året bidragit till måluppfyllelse bland annat genom arbetet med Hållbarhetspolicy för Region Stockholm (RS 2019-0857) och Hållbarhetsstrategi för Region Stockholm (RS 2020-0779), som ersätter Region Stockholms miljöprogram 2017-2021 (LS 2015-

0092), och möjliggör ett sammanhållet arbete med ekonomisk, miljömässig och social hållbarhet.

Uppdraget att ta fram, genomföra och följa upp hållbarhetspolicyn och -strategin har övertagits från regionstyrelsen i samband med nämndens bildande. Arbetet har fortsatt inom den nya nämndens ansvar och beslut om de styrande dokumenten togs i regionfullmäktige den 7 december 2021.

Uppdrag	Beslutat av	År	Status
Utarbeta en hållbarhetspolicy och ett hållbarhetsprogram	Regionfullmäktige	2019	✔

Ekonomi

Klimat- och hållbarhetsnämnden bildades 1 juli 2021. Den nya nämndens budget på helårsbasis blir 25,2 miljoner kronor, varav 4,3 miljoner kronor förs över från budget hos tillväxt- och regionplanenämnden och 20,9 miljoner kronor förs över från budget för regionstyrelsen. Beloppen avser helår och ska därmed fördelas utifrån att budgeten för den nya nämnden gäller från den 1 juli dvs del av 2021. Finansieringen för 2021 uppgår därav till 12,6 miljoner kronor.

Resultat

Resultat*	Utfall	Budget	Budget avvik.	Förändr. utfall fg år
Anslag				
Övriga bidrag				
Övriga intäkter	12,6			
Verksamhetens intäkter	12,6			
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-0,4			
Lämnade bidrag				
Lokal- och fastighetskostnader				
IT- och telekostnader				
Övriga kostnader	-13,0			
Verksamhetens kostnader				
Avskrivningar				
Finansnetto				
Resultat**	-0,8			

* mkr
** Avser resultat före bokslutsdispositioner. I detta resultat ingår effekten av den förändrade diskonteringsräntan i pensionsskulden.

Utfall i jämförelse med budget

Klimat- och hållbarhetsnämnden bildades den 1 juli 2021 och saknar därmed jämförelsesiffror. Nämndens intäkter består helt av överförda anslag från regionstyrelsen och tillväxt- och regionplanenämnden enligt beslut i regionfullmäktige (RS 2021-0043, RS 2020-0855).

Verksamhetens kostnader är 0,8 miljoner kronor högre än överfört anslag.

Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal har ett utfall på 0,4 miljoner kronor, avseende nämndarvoden inklusive sociala avgifter.

Utfallet för övriga kostnader är 13 miljoner kronor och avser i sin helhet kostnader för förvaltningsstöd. Nämnden köper förvaltningsstöd från regionstyrelsen till självkostnadspris enligt fastställt reglemente (RS 2021-0083).

Klimat- och hållbarhetsnämndens resultatkrav uppgår till noll miljoner kronor. Resultatet per den 31 december 2021 uppgår till –0,8 miljoner kronor och understiger därigenom resultatkravet.

Personalkostnader inklusive inhyrd personal

Personalkostnaderna totalt inklusive inhyrd personal uppgår per den 31 december till 0,4 miljoner kronor, vilket enbart avser kostnader för nämndarvoden inklusive sociala avgifter.

Budgeterade konsultkostnader för nämnden uppgick till 0 miljoner kronor för 2021, varav 0 miljoner kronor belastat nämnden. Resterande konsultkostnader har ingått i förvaltningsstödet.

Utredning av resultatkravet

Nämnden redovisar ett underskott om 0,8 miljoner kronor. Anledningen är huvudsakligen att självkostnaderna för förvaltningsstöd från regionledningskontoret när det gäller administration (kansli, kommunikation, juridik, säkerhet och ekonomi) är högre än vad som beräknades när nämnden bildades och finansieringen beslutades. Klimat- och hållbarhetsnämnden arbetar löpande med att sänka de administrativa kostnaderna, till exempel genom att identifiera effektiva arbetssätt och prioriteringar av verksamhet.

Balansräkning

Balansräkning*	Utfall	Utfall fg år	Förändr.
Anläggningstillgångar	0		
- varav andelar i dotterbolag	0		
Omsättningstillgångar	12,6		
- varav kassa och bank	0		
SUMMA TILLGÅNGAR	12,6		
Eget kapital	-0,8		
Avsättningar	0		
Skulder	13,4		
- varav långfristiga skulder	0		
- varav kortfristiga skulder	13,4		
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	12,6		
* mkr			

Omsättningstillgångar avser kundfordringar mot tillväxt- och regionplanenämnden samt regionstyrelsen avseende årets anslagsflytt.

Kortfristiga skulder avser upplupna kostnader för förvaltningsstöd samt nämndarvoden mot regionstyrelsen.

Detta är nämndens första räkenskapsperiod vilket förklarar att jämförelsesiffror saknas.

Personal

År 2021 har som föregående år präglats av pandemins effekter. Regionledningskontoret har följt Region Stockholms rekommendationer om att arbeta hemifrån och merparten av det dagliga arbetet har under året bedrivits på distans. Regionledningskontoret har arbetat kontinuerligt med att finna nya samarbetslösningar och arbetssätt utifrån distansarbetets förutsättningar.

Siffror för antal medarbetare, helårsarbeten och sjukfrånvaro gäller den gemensamma förvaltningen, regionledningskontoret, och redovisas därför endast i regionstyrelsens verksamhetsberättelse.

Regionledningskontorets arbete avseende attraktiv arbetsgivare, strategisk kompetensförsörjning och systematiskt arbetsmiljöarbete avser också den

gemensamma förvaltningen och redovisas därför i regionstyrelsens verksamhetsberättelse.

Digitalisering

Pandemin har inneburit att merparten av regionledningskontorets medarbetare har fortsatt med de digitala arbetssätt som introducerades under 2020. Både arbetsverktyg och arbetssätt har fortsatt att utvecklas under perioden. En digital underskrifttjänst lanserades i början av 2021 för att möta behovet av att skriva under blanketter och beslut elektroniskt. Underskrifttjänsten bidrar till minskad pappershantering och minskat behov av resor till och från kontoret.

Pandemin har också medfört att klimat- och hållbarhetsnämnden huvudsakligen har sammanträtt digitalt.

Regionledningskontoret har under 2021 fortsatt ombesörjt så kallat hemlån av it-arbetsplatsutrustning till alla medarbetare. Detta har varit en tillfällig lösning. När distansarbetsavtalet träder i kraft vid årsskiftet 2021/2022 kommer serviceförvaltningen att överta ansvaret för den it-utrustning som medarbetare har möjlighet att ha i hemmet.

Pågående rättsprocesser och tvister

Inga pågående rättsprocesser eller tvister finns att rapportera för klimat- och hållbarhetsnämnden.

Regelefterlevnad

Övergripande arbete med styrande dokument

Regionledningskontoret har informerat på Region Stockholms webbplatser om de styrande dokument som har beslutats i samband med beslut om Budget 2022 för Region Stockholm. De styrande dokumenten har samlats på regionens övergripande webbplats och är sökbara för alla. Fortsatt arbete ska ske för att strukturera administration och ansvar för respektive styrande dokument. En anvisning för detta är under framtagande.

Upphandling och avtal

Mot bakgrund av de förändringar i upphandlingslagstiftningen som träder ikraft under 2022 har regionledningskontoret påbörjat ett arbete med att se över den interna styrningen av direktupphandling, både vad gäller

nämnden som egen upphandlande myndighet och utifrån behovet av att uppdatera policy och riktlinjer för inköp för Region Stockholm som helhet.

Regionledningskontoret har efter beslut i regionfullmäktige om den nya riktlinjen om antikorruption (RS 2020-0266) startat ett arbete med utarbetande av "frågor och svar" kopplat till ytterligare förtydligande av vad riktlinjen innebär i det dagliga arbetet.

Regionledningskontoret har, i samarbete med den nationella samordningen för hållbar upphandling, genomfört en riskbedömning av inköpskategorier avseende mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljö och korruption. Riskbedömningen används för att vägleda det strategiska arbetet med Region Stockholms uppförandekod för leverantörer (LS 1303-0353) inom kategoristyrningen.

Regionledningskontoret säkerställer i samverkan med serviceförvaltningen att relevanta krav utifrån Region Stockholms uppförandekod för leverantörer (LS 1303-0353) ställs i samordnade upphandlingar. Under hösten har regionledningskontoret genomfört uppföljning av avtal med två it-leverantörer och två leverantörer av kirurgiska instrument till Region Stockholm. Detta har skett genom så kallade kontorsrevisioner. Revisionerna är genomförda men det återstår att driva avvikelsehantering. Ärendet kommer att avslutas under 2022.

Efter rapporter om allvarliga brott mot uigurers och andra minoriteters mänskliga rättigheter på fabriker i Kina genomfördes under året en fördjupad uppföljning av risken för tvångsarbete inom riskområde it. Region Stockholm har nationellt ansvar för it-området inom ramen för den nationella samordningen för hållbar upphandling och följde upp Sveriges regioners största it-leverantörer. Inom granskningen hittades inget bevis på att det förekommer tvångsarbete i leveranskedjorna till it-varorna som köps in till Region Stockholm. Riskerna är fortsatt höga och dialog med leverantörer fortsätter under 2022.

Försäkran

Nämnden har försäkrat sig om att den genom förvaltningschefen har vidtagit nödvändiga åtgärder för att uppnå en tillräcklig internkontroll inom verksamheten, i enlighet med riktlinjen för intern kontroll (RS 2019–0866).

Förväntad utveckling 2022

Den pågående pandemin förväntas prägla nämndens verksamhet också under delar av 2022 och innebär en fortsatt anpassning av arbetssättet.

Under 2022 förväntas Klimatarena Stockholm etablera sina arbetsformer och påbörja genomförandet av planerade insatser, liksom plattformen för hållbart resande inom ramen för Fossilfritt 2030.

Genomförandet av hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm kommer att påbörjas under 2022. Som en del i genomförandet kommer en satsning på stärkt kompetens inom hållbarhet att genomföras och digitala utbildningskoncept för hållbarhet kommer att tas fram. I denna satsning finns ett särskilt fokus på stärkt kompetens inom hållbar upphandling och cirkulär ekonomi. Framtagande av Riktlinje för hållbarhet liksom verksamhetsspecifika mål och indikatorer för hållbarhet förväntas slutföras och beslutas om i december 2022.

Nämndbehandling

Verksamhetsberättelse för 2021 behandlas i klimat- och hållbarhetsnämnden den 16 februari 2022.

Carina Lundberg Uudelepp
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Godkänd av Carina Lundberg Uudelepp, 2022-01-28